

ПАМ'ЯТКА
для платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне
соціальне страхування на 2018 рік

Розділ I. Розмір мінімальної зарплати та прожиткового мінімуму у 2018 році

Відповідно до статті 8 Закону України від 07 грудня 2017 року № 2246-VIII «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (далі – Закон № 2246) **мінімальна заробітна плата у 2018 році з 1 січня становить:**

- у місячному розмірі **3 723 гривні**;
- у погодинному розмірі **22,41 гривні**.

Прожитковий мінімум на 2018 рік визначений статтею 7 Закону № 2246 та складає:

► **на одну особу у розрахунку на місяць:**

- з 1 січня – 1 700 гривень,
- з 1 липня – 1 777 гривень,
- з 1 грудня – 1 853 гривні;

► **для основних соціальних і демографічних груп населення:**

▪ **для дітей віком до 6 років:**

- з 1 січня – 1 492 гривні,
- з 1 липня – 1 559 гривень,
- з 1 грудня – 1 626 гривень;

▪ **для дітей віком від 6 до 18 років:**

- з 1 січня – 1 860 гривень,
- з 1 липня – 1 944 гривні,
- з 1 грудня – 2 027 гривень;

▪ **працездатних осіб:**

- з 1 січня – 1 762 гривні,
- з 1 липня – 1 841 гривня,
- з 1 грудня – 1 921 гривня;

▪ **осіб, які втратили працездатність:**

- з 1 січня – 1 373 гривні,
- з 1 липня – 1 435 гривень,
- з 1 грудня – 1 497 гривень.

Розділ II. Ставки єдиного внеску

Відносини у сфері державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) регулюються виключно Законом України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» зі змінами та доповненнями (далі – Закон № 2464).

Відповідно до частини 5 статті 8 Закону № 2464 *єдиний внесок* для платників, зазначених у статті 4 цього Закону, **встановлюється у розмірі 22 відсотки** до визначеної статтею 7 Закону № 2464 бази нарахування єдиного внеску.

Таким чином, з 01.01.2016 введена єдина ставка єдиного внеску для усіх видів доходів у розмірі **22 відсотки, крім:**

- підприємств, установ і організацій, в яких працюють особи з інвалідністю, *на доходи найманих працівників – інвалідів* розмір ставки єдиного внеску складає **8,41 %** (частина 13 статті 8 Закону № 2464);

- підприємств та організацій всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, зокрема товариств УТОГ та УТОС, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 % загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 % суми витрат на оплату праці, для яких ставка єдиного внеску встановлюється у розмірі **5,3 %** бази нарахування (частина 14 статті 8 Закону № 2464);

- підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю, в яких кількість осіб з інвалідністю становить не менш як 50 % загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить не менш як 25 % суми витрат на оплату праці, *на доходи працюючих осіб з інвалідністю* ставка єдиного внеску встановлюється у розмірі **5,5 %** (частина 14 статті 8 Закону № 2464).

Розділ III. База нарахування єдиного внеску для ФОП – платників єдиного податку

Пунктом 4 частини 1 статті 4 Закону № 2464 встановлено, що платниками єдиного внеску є фізичні особи – підприємці (далі – ФОП), у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування.

Пунктом 3 частини 1 статті 7 Закону № 2464 визначено, що єдиний внесок для платників, зазначених у пункті 4 частини 1 статті 4 Закону № 2464, які обрали спрощену систему оподаткування, нараховується **на суми, що визначаються такими платниками самостійно для себе, але не більше** максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску **не може бути меншою** за розмір мінімального страхового внеску.

Отже, базою нарахування єдиного внеску для ФОП – платників єдиного податку першої – третьої груп для себе є сума, визначена такими платниками самостійно, **але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного**

внеску та не менше розміру мінімального страхового внеску, встановлених Законом № 2464.

Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску – це максимальна сума доходу застрахованої особи на місяць, **що дорівнює п'ятнадцяти розмірам мінімальної заробітної плати**, встановленої законом, на яку нараховується єдиний внесок (пункт 4 частини 1 статті 1 Закону № 2464).

Мінімальний страховий внесок – це сума єдиного внеску, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на розмір внеску, встановлений законом на місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід), та підлягає сплаті щомісяця (пункт 5 частини 1 статті 1 Закону № 2464).

Враховуючи розмір єдиного внеску (22 %) та норми Закону № 2246 **у 2018 році:**

- ▶ **мінімальна сума єдиного внеску становить 819,06 грн** (3 723 грн x 22%);
- ▶ **максимальна величина бази нарахування єдиного внеску становить 55 845,00 грн** (3 723 грн x 15);
- ▶ **максимальна сума єдиного внеску складає 12 285,90 грн** (3 723 грн x 15 x 22 %).

Розділ IV. До уваги ФОП на загальній системі оподаткування;
осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та
членів фермерського господарства

Для фізичних осіб – підприємців на загальній системі оподаткування; осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та членів фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах, єдиний внесок нараховується на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць

У разі, якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, **такий платник зобов'язаний визначити базу нарахування**, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску (пункт 2 частини 1 статті 7 Закону № 2464).

Нагадуємо, що **незалежна професійна діяльність** – це участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій, а також медичній, юридичній практиці, у тому числі адвокатській, нотаріальній діяльності, або провадження особою релігійної (місіонерської) діяльності, іншої подібної діяльності (пункт 5 частини 1 статті 4 Закону № 2464).

Розділ V. Деякі питання сплати єдиного внеску

Звертаємо увагу, що відповідно до частини 12 статті 9 Закону № 2464 єдиний внесок підлягає сплаті незалежно від фінансового стану платника.

За наявності у платника єдиного внеску одночасно із зобов'язаннями із сплати єдиного внеску зобов'язань із сплати податків, інших обов'язкових платежів, передбачених законом, або зобов'язань перед іншими кредиторами зобов'язання із сплати єдиного внеску виконуються в першу чергу і мають пріоритет перед усіма іншими зобов'язаннями, крім зобов'язань з виплати заробітної плати (доходів).

Розділ VI. Платники, які звільняються від сплати єдиного внеску та подання звітності

Частиною 4 статті 4 Закону № 2464 визначено, що фізичні особи – підприємці, у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування, та члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах, ***звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю або досягли віку***, встановленої статтею 26 Закону України від 09 липня 2003 року №1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» зі змінами та доповненнями, ***та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу.*** Такі особи можуть бути платниками єдиного внеску виключно за умови їх добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Відповідно до пункту 3 розділу III «Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.04.2015 № 435 (zareєстровано у Міністерстві юстиції України 23.04.2015 за № 460/26905) зі змінами (далі – Порядок № 435), Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску за формою № Д5 (додаток 5) зазначеними особами не подається.

Вищевказані норми не застосовуються до осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

Розділ VII. Порядок звітування та сплати єдиного внеску страховиками

№ з/п	Тип платника	Порядок звітування		Порядок сплати	
		періодичність	дата	періодичність	дата
1.	Юридичні особи (п. 1 ч. 1 ст. 4 Закону № 2464)	щомісячно	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного місяця	щомісячно	не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним (крім гірничих підприємств)
2.	Юридичні особи – гірничі підприємства (п. 1 ч. 1 ст. 4 Закону № 2464)	щомісячно	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного місяця	щомісячно	не пізніше 28 числа місяця, наступного за звітним
3.	Фізичні особи – підприємці на загальній системі оподаткування за себе (п. 4 ч. 1 ст. 4 Закону № 2464)	1 раз на рік	до 10 лютого року, що настає за звітним роком	щоквартально	до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується єдиний внесок
3.1	за найманих осіб (у разі їх наявності)	щомісячно	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного місяця	щомісячно	не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним
4.	Фізичні особи – платники єдиного податку (1-ої, 2-ої та 3-ої груп) за себе (п. 4 ч. 1 ст. 4 Закону № 2464)	1 раз на рік	до 10 лютого, що настає за звітним роком	щоквартально	до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується єдиний внесок
4.1	за найманих осіб (у разі їх наявності) (крім платників єдиного податку 1-ї групи)	щомісячно	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного місяця	щомісячно	не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним місяцем
5.	Фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність за себе (п. 5 ч. 1 ст. 4 Закону № 2464)	1 раз на рік	до 01 травня року, що настає за звітним роком	щоквартально	до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується єдиний внесок
5.1	за найманих осіб (у разі їх наявності)	щомісячно	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного місяця	щомісячно	не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним
6.	Члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах за себе (п. 5 ¹ ч. 1 ст. 4 Закону № 2464)	Визначення періодичності та строків подання звітності можливе після внесення змін до Порядку № 435		щоквартально	до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується єдиний внесок